

02/21**Plnění příjmů státního rozpočtu celními orgány**

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2002 pod číslem 02/21. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ JUDr. Jiří Drábek.

Cílem kontroly bylo prověřit výběr cla, příslušných daní a celních poplatků včetně opatření proti daňovým únikům v oblasti cel, daní a ostatních poplatků a převod vybraných prostředků do státního rozpočtu.

Kontrolu provedly skupiny kontrolujících NKÚ z odboru státního rozpočtu a územních odborů severovýchodní Čechy, jižní Čechy, severozápadní Čechy a severní Morava v období od listopadu 2002 do července 2003.

Kontrolováno bylo období let 2001 a 2002, v případě věcných souvislostí i období předcházející.

Kontrolovanými osobami byly:

- Ministerstvo financí – Generální ředitelství cel (včetně vybraných celních úřadů);
- Ministerstvo průmyslu a obchodu.

Kontrolovaná osoba Ministerstvo financí – Generální ředitelství cel podala proti kontrolnímu protokolu námitky, které byly vypořádány vedoucí skupiny kontrolujících rozhodnutím o námitkách. Odvolání proti rozhodnutí o námitkách podáno nebylo.

K o l e g i u m NKÚ na svém XVI. zasedání, konaném dne 29. 9. 2003,
s c h v á l i l o usnesením č. 7/XVI/2003
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

I. Úvod

Ministerstvo financí – Generální ředitelství cel (dále jen „MF-GŘC“) je nejvyšším orgánem soustavy celních orgánů vykonávajících státní správu v oblasti celnictví, celní politiky, celních sazeb, celní statistiky a v dalších oblastech stanovených právními předpisy. Celní správu dále tvoří podle zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, celní ředitelství a celní úřady. Celní orgány vykonávají rovněž správu spotřebních daní (dále jen „SPD“) a daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) v rozsahu stanoveném zvláštním zákonem, správu poplatků spojených s dovozem a vývozem a správu silniční daně u zahraničních osob.

MF-GŘC mj. řídí celní ředitelství, přezkoumává rozhodnutí celních ředitelství, vede evidence a statistiky potřebné pro plnění svých úkolů, zabezpečuje sběr a zpracování statistických informací o zboží, kterému bylo přiděleno celně schválené určení.

Celní úřady (dále jen „CÚ“) zejména rozhodují o přidělení celně schváleného určení, vyměřují a vybírají clo, daně a poplatky spravované celními orgány, rozhodují o určení celní hodnoty, rozhodují o prominutí a vrácení cla, daní a poplatků, povolují odklad platby, posečkání a splátky cla, daní a poplatků, vypočítávají a předepisují penále z prodlení a vymáhají nedoplatky cla, daní a poplatků spravovaných celními orgány. Provádějí sběr statistických informací o zboží, kterému bylo přiděleno celně schválené určení, kontrolují doklady potřebné k vývozu, dovozu nebo tranzitu zboží, zejména úřední povolení k dovozu a vývozu výrobků (licence).

Působnost Ministerstva průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“) je vymezena v § 13 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů. MPO řídí a vykonává činnosti spojené s uplatňováním licenčního režimu v oblasti hospodářských styků se zahraničím podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých

opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů. Opatřeními podle tohoto zákona se rozumí mj. množstevní omezení dovozu a vývozu a sledování dovozu a vývozu vybraných komodit. K jejich realizaci slouží licenční řízení, v němž se vydávají neautomatické licence na dovozy a vývozy výrobků, které podléhají množstevním omezením, a automatické licence, které slouží k sledování dovozu a vývozu vybraných komodit. Vydání licence podléhá správnímu poplatku, který za vydání dovozní licence činí 500 Kč a za vydání vývozní licence činí 0,5 % z ceny vyváženého zboží.

Poznámka: Ustanovení právních předpisů citovaná v tomto kontrolním závěru jsou uváděna ve znění platném pro kontrolované období.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

Ministerstvo financí – Generální ředitelství cel

A. Vybírání cla, daní a nedoplatky na cle a daních

Kontrolované CÚ evidovaly k 31. 12. 2000, 2001 a 2002 a k 25. 3. 2003 nedoplatky ve výši uvedené v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1 – Stav nedoplatků na cle a daních u kontrolovaných CÚ (v tis. Kč)

Druh	Nedoplatky k 31. 12. 2000	Nedoplatky k 31. 12. 2001	Nedoplatky k 31. 12. 2002	Nedoplatky k 25. 3. 2003
DPH	474 005	534 205	783 756	741 589
SPD	478 919	550 222	777 068	766 318
Clo	325 969	328 515	381 269	414 305
Ostatní	9 297	14 142	15 573	15 702
Celkem	1 288 190	1 427 084	1 957 666	1 937 914
Odepsané nedoplatky	133 022	168 289	191 222	202 275

Poznámka: Údaje za MF-GRČ celkem jsou každoročně vykazovány ve státním závěrečném účtu ČR.

1. Některé kontrolované CÚ nevyměřily dlužníkům zákonné penále nebo úrok z odložené splatné částky v případech, kdy dlužník nedodržel termíny splátkového kalendáře, a nesplnil tak podmínky stanovené v § 60 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, za kterých se penále neuplatní.

Při kontrole 187 rozhodnutí o povolení splátek nebo posečkaní bylo zjištěno, že CÚ ve 12 případech nevyměřily penále nebo úrok z prodlení, a zkrátily tak neoprávněně příjmy státního rozpočtu o částku **270 270 Kč**.

Např.:

- CÚ Praha VI v letech 2001 a 2002 v osmi případech nedoměřil dlužníkům penále v celkové výši 45 585 Kč, přestože nedodrželi splátkový kalendář stanovený v rozhodnutích;
 - CÚ Cheb v roce 2001 ve dvou případech nedoměřil dlužníkům penále v celkové výši 89 518 Kč, přestože nedodrželi splátkový kalendář stanovený v rozhodnutí.
2. V případech stanovených celním zákonem se celní dluhy zajišťují paušální zárukou. Při tomto způsobu zajištění se ručitel v záruční listině písemným prohlášením zaváže, že společně a nerozdílně s dlužníkem splní zaručenou výši celního dluhu. V záruční listině, jejíž vzor je stanoven v příloze č. 45 k vyhlášce č. 135/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona, ve znění pozdějších předpisů, ručitel prohlašuje, že zajišťuje celní dluh, kterým se rozumí povinnost uhradit clo, daně a poplatky, vybírané při dovozu, včetně jejich příslušenství s výjimkou peněžitých pokut.

Ve třech případech nebyly CÚ Praha VI penále a exekuční náklady (celkem ve výši **3 706 193 Kč**) uhrazeny, přestože celní dluhy, ke kterým se toto příslušenství vztahuje, byly zajištěny paušálními zárukami.

Např.:

- CÚ Praha VI porušil ve dvou případech ustanovení § 14 odst. 4 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, tím, že nevyužil všech právních prostředků k tomu, aby zajistil řádné a včasné uhrazení zajištěných pohledávek. CÚ po marném uplynutí náhradní lhůty splatnosti nevyžadoval plnění ze strany ručitele, ale vymáhal plnění na dlužníkově. CÚ tím, že povolil ručiteli odkladný účinek odvolání a dále vymáhal celní dluh na původním dlužníkově, způsobil, že se zvýšily pohledávky za penále z prodlení a navíc vznikly exekuční náklady v celkové výši **266 336 Kč**, které rovněž nebyly uhrazeny.

Uvedený CÚ porušil výše uvedené ustanovení také tím, že nevymáhal na ručiteli pohledávky za penále z prodlení ve výši **883 398 Kč**, které byly zajištěny paušální zárukou.

3. MF-GŘC porušilo ustanovení § 62 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb. tím, že nedobytné nedoplatky odepsané jednotlivými CÚ neevidovalo v účetnictví na podrozvahovém účtě 992 0 – Odepsané pohledávky (konečný zůstatek účtu je k 31. 12. 2002 nulový). Na kontrolovaných CÚ k 31. 12. 2002 činila výše odepsaných nedoplatků **191 222 205 Kč**. O nemožnosti vymáhání těchto nedoplatků nebylo rozhodnuto.

4. V rámci kontroly bylo na jednotlivých kontrolovaných CÚ prověřováno zajišťování celních dluhů podle § 254 až 263a celního zákona. Kromě výše uvedeného pochybení CÚ Praha VI při uplatňování práva na plnění vyplývajícího z ručitelského závazku nebyla zjištěna pochybení.

Na jednotlivých CÚ bylo kontrolováno propouštění zboží do režimu uskladňování v celních skladech, včetně vedení skladové evidence. Na základě novely celního zákona (zákonem č. 1/2002 Sb.) byly zrušeny všechny dosud provozované celní sklady, provedeny inventury skladovaného zboží a vydána nová povolení. Kontrolou nebylo zjištěno pochybení CÚ, v jehož důsledku by došlo ke zkrácení příjmů státního rozpočtu na cle nebo daních.

5. Kontrole bylo podrobena uplatňování zvýhodněných celních sazeb podle nařízení vlády, přičemž nebylo zjištěno překročení povoleného množství nebo neoprávněné uplatnění celní sazby podle těchto nařízení vlády a v důsledku toho zkrácení příjmů státního rozpočtu na cle a daních. Dodržování celních kvót bylo kontrolováno v databázi jednotných celních deklarací (dále jen „JCD“) poskytnuté MF-GŘC, včetně zařazení zboží do příslušné položky celního sazebníku a uplatnění správné celní sazby, DPH, jakož i výpočty cla a DPH. Nedostatky ze strany CÚ zjištěny nebyly.

Ke zlepšení stavu ve vyměřování a vybírání cla a daní přispělo v rámci MF-GŘC zavedení výpočetního systému WDIS, který mj. slouží ke zpracování JCD a následně ke sledování úhrady daňových příjmů vybíraných celními orgány.

B. Dovozy a vývozy zboží podléhající licenčnímu řízení podle zákona č. 62/2000 Sb.

Podle ustanovení § 66 odst. 1 zákona č. 62/2000 Sb. výrobky, pro něž to stanoví nařízení vlády vydané k provedení tohoto zákona, mohou být dováženy do České republiky nebo vyváženy z České republiky jen na základě úředního povolení MPO (licence), a to v rozsahu a za podmínek v této licenci stanovených.

1. Podle nařízení vlády č. 185/2000 Sb., kterým se stanoví výrobky, jež mohou být dováženy do České republiky nebo vyváženy z České republiky jen na základě licence podle zákona č. 62/2000 Sb., se v letech 2001 a 2002 vztahovala množstevní omezení na třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistou sacharózu v pevném stavu původem ze Slovenské republiky. Toto zboží se mohlo dovážet do České republiky jen na základě neautomatické licence.

Uvedené nařízení vlády porušily v roce 2001 celní úřady tím, že propustily bez licence nebo na základě neplatné licence 546 t cukru.

- CÚ Mělník tím, že propustil 417 t skořicového cukru bez licence;
- CÚ Vsetín tím, že propustil celkem 24 t cukru na základě neplatné licence;
- CÚ Plzeň I tím, že propustil 105 t cukru na základě neplatné licence.

2. Podle nařízení vlády č. 272/2002 Sb., kterým se stanoví seznam některých hutních výrobků, které mohou být dováženy do České republiky jen na základě automatické licence, a u nichž se uplatňuje sledování jejich dovozu do České republiky, mohly být od 1. 7. 2002 vybrané hutní výrobky dováženy jen na základě licence.

Uvedené nařízení vlády porušily kontrolované CÚ tím, že propustily bez předložení licence do režimu volného oběhu v období od července do prosince 2002 hutní materiál o celkové hmotnosti 2 139 t (2 139 169 KGN = kg) v hodnotě 39 mil. Kč.

Např.:

- CÚ Praha VI propustil v uvedeném období 837 t (837 458 KGN) hutního materiálu v hodnotě 15 mil. Kč;
- CÚ Hradec Králové propustil v uvedeném období 470 t (470 152 KGN) hutního materiálu v hodnotě 5,6 mil. Kč.

3. Těžké oleje mohou být do České republiky dováženy jen na základě licence podle nařízení vlády č. 185/2000 Sb.

- CÚ Cheb propustil v roce 2001 do volného oběhu 171 tis. litrů těžkých olejů v hodnotě 1,2 mil Kč nad rozsah a mimo rámec podmínek stanovených v licencích.

4. Vývoz zlata je možný podle přílohy č. 2 části IV nařízení vlády č. 185/2000 Sb. pouze na základě licence.

- Celní úřady Praha I, Benešov a Jablonec nad Nisou v roce 2002 celkem ve 23 případech propustily zlato ve větším množství, než bylo povoleno v licenci, a to celkem o 327 kg v hodnotě 106,6 mil. Kč.
- Celní úřady Jablonec nad Nisou, Ústí nad Orlicí, Česká Třebová, Náchod, Olomouc, Praha I, Praha VI, Vojtanov-železnice, Uherské Hradiště, Havlíčkův Brod, Praha V a Benešov propustily v roce 2001 celkem 230 kg zlata v hodnotě 43,5 mil. Kč a v roce 2002 celkem 218 kg zlata v hodnotě 45,6 mil. Kč bez licence.

5. Vývoz dřeva podléhá licenčnímu řízení podle přílohy č. 2 části III nařízení vlády č. 185/2000 Sb.

- CÚ Praha VI v roce 2001 propustil bez licence do režimu vývoz k trvalému ponechání zboží v zahraničí 23 200 kg (19 m³) dřeva v hodnotě 265 938 Kč a v roce 2002 propustil bez licence 158 200 kg (133 m³) dřeva v hodnotě 1 194 414 Kč.

C. Vykazování údajů o dovozech a vývozech na základě licencí

1. V ustanovení § 78 odst. 2 zákona č. 62/2000 Sb. je mj. uvedeno, že MPO a MF-GŘC si vzájemně poskytují údaje týkající se licenčního a celního řízení, a to v rozsahu údajů uvedených v rozhodnutí o udělení licence.

Na základě tohoto ustanovení MF-GŘC poskytuje MPO informace o čerpání jednotlivých licencí. Kontrolou bylo zjištěno, že v následujících případech záznamy o čerpání licencí prováděné CÚ byly v rozporu se skutečnostmi uvedenými v JCD. Licenční řízení, které slouží mimo jiné ke sledování dovozů a vývozu stanoveného zboží, tak neplnilo účel.

Kontrolou bylo např. zjištěno:

- Údaje vykazované MF-GŘC pro účely sledování vývozu dřeva nejsou věrohodné. V jednotlivých JCD na vývoz dřeva nebylo množství vyváženého dřeva uváděno v měrné

jednotce stanovené pro tuto komoditu Celním sazebníkem pro rok 2002, tj. v m³, ale v jiných měrných jednotkách (většinou v kg). MF-GŘC vykázalo celkový vývoz dřeva ve výši 26 156 124 m³, zatímco MPO povolený vývoz byl ve výši 2 286 811 m³.

- CÚ Praha VI v roce 2002 ve 25 případech vykázal v elektronické databázi dovozů propuštění hutního materiálu v celkovém množství 318 299 kg do volného oběhu bez licence, přestože licence byla k JCD přiložena nebo číslo licence bylo na JCD uvedeno. Tyto dovozy se nepromítly do údajů o čerpání licencí, které MF-GŘC předalo MPO.
 - CÚ Praha VI v roce 2001 v pěti případech a v roce 2002 ve čtyřech případech vykázal v elektronické databázi dovozů propuštění tabákových výrobků do volného oběhu bez licence, přestože licence byla k JCD přiložena nebo číslo licence bylo na JCD uvedeno. V roce 2001 tak propustil do volného oběhu celkem 266 kg a v roce 2002 celkem 279 kg tabákových výrobků. Tyto dovozy se rovněž nepromítly do údajů o čerpání licencí, které MF-GŘC předalo MPO.
2. Podle přílohy č. 16 vyhlášky č. 135/1998 Sb. (účinné do 1. 7. 2002), resp. přílohy č. 21 vyhlášky č. 252/2002 Sb., která stanoví údaje potřebné k celnímu prohlášení a způsob jejich uvádění v deklaraci a deklaraci doplňkové, se údaje o množství zboží v odst. 41 JCD uvádějí v celých měrných jednotkách stanovených celním sazebníkem.

Celní sazebník pro rok 2001 určil pro vykazování množství dovozů a vývozu zlata měrnou jednotku 1 gram. V celním sazebníku pro rok 2002 je stanovena měrná jednotka pro tuto podpoložku 1 kg. Celním sazebníkem pro rok 2002 stanovená měrná jednotka 1 kg a vyhláškami stanovený způsob zaokrouhlování způsobuje zejména u dovozů a vývozu zlata a drahých kovů do 1 kg značné zkreslování statistických údajů.

Např.:

- CÚ Praha VI podle centrální evidence MF-GŘC propustil v roce 2002 do volného oběhu celkem 11 kg zlata. Kontrolou JCD a k nim přiložených faktur bylo zjištěno, že ve skutečnosti byl dovezen pouze necelý 1 kg (0,946 kg) plátkového zlata namísto vykázaných 11 kg.

3. Podle nařízení vlády č. 185/2000 Sb. bylo množství tabákových výrobků (podpoložka 240210 – Doutníky a doutničky obsahující tabák) v licencích povolujících dovoz uváděno v kusech. Podle Celního sazebníku na rok 2002 bylo dovážené množství těchto výrobků na JCD uváděno v kilogramech.

Např.:

- CÚ Praha VI propouštěl v roce 2002 výrobky zařazené v této podpoložce a vykazoval čerpání licence na odpisovém listě v kilogramech, přičemž množství zboží na vydaných licencích bylo uvedeno v kusech. Podle údajů na JCD byly v roce 2002 vykázány dovozy 9 509 kg tabákových výrobků na základě licencí povolujících dovoz 22 milionů kusů.

V důsledku tohoto nesouladu právních předpisů nelze provádět kontrolu dodržování podmínek stanovených dovozcům tabákových výrobků v rámci licenčního řízení, neboť údaje na JCD a údaje na licenci jsou vykazovány v rozdílných měrných jednotkách.

D. Nedostatky v účetnictví

MF-GŘC neúčtovalo o neuhrazených pokutách a nákladech řízení v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve kterém je mj. stanovena povinnost vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů. Údaje z evidence těchto pokut vedené CÚ a výsledky ročních inventarizací se nepromítly do účetnictví MF-GŘC, takže účetnictví nebylo úplné a průkazné, v souladu s ustanovením § 7 odst. 1 a 2 (po novelizaci od 1. 1. 2002 § 8 odst. 1 a 3) uvedeného zákona.

V roce 2001 byly kontrolovanými celními úřady uloženy ve správním řízení pokuty za celní přestupky a celní delikty ve výši 9 206 tis. Kč a vybráno bylo 5 245 tis. Kč, tj. 57 %, v roce 2002 byly uloženy pokuty ve výši 10 781 tis. Kč a vybráno bylo 7 613 tis. Kč, tj. 71 %.

Kontrolou bylo zjištěno, že evidenci jednotlivých předepsaných pokut vedou pouze CÚ. V rámci roční uzávěrky byla provedena inventarizace uložených pokut a vyčíslena hodnota všech neuhrazených pokut k 31. 12. daného roku.

Kontrolované CÚ vykázaly pro účely inventarizace k 31. 12. 2001 a k 31. 12. 2002 neuhrazené pokuty včetně nákladů řízení ve výši uvedené v tabulce č. 2.

Tabulka č. 2 – Neuhrazené pokuty včetně nákladů řízení (v Kč)

CÚ	Neuhrazené pokuty k 31. 12. 2001	Neuhrazené pokuty k 31. 12. 2002
Český Těšín	1 180 937,00	1 878 180,00
Ostrava	5 309 181,10	6 084 415,13
Rozvadov	447 335,00	331 967,53
Cheb	801 600,00	906 800,00
Plzeň II	250 500,00	29 100,00
Strakonice	8 500,00	9 800,00
Praha VI	1 136 800,00	1 581 580,00
Hradec Králové	– ^{*)}	877 664,11
Pardubice	– ^{*)}	2 119 900,00
Celkem	9 134 853,10	13 819 406,77

^{*)} Poznámka: CÚ Hradec Králové a Pardubice soupisy neuhrazených pokut včetně nákladů řízení k 31. 12. 2001 nevyhotovily.

Kontrola bylo podrobena účtování o předpisech uložených pokut a nákladech řízení v účetnictví MF-GŘC.

1. MF-GŘC neúčtovalo o předpisech pokut a nákladů řízení při jejich vzniku.

Bylo zjištěno, že na účtu 235 1 – Nedaňové příjmy byly v konečných zůstatcích k 31. 12. 2001 ve výši 169 447 225,05 Kč a k 31. 12. 2002 ve výši 278 838 497,01 Kč zahrnuty pokuty a náklady řízení uhrazené v roce 2001 a 2002. Předpisy těchto uhrazených nedaňových příjmů na základě rozhodnutí o uložení pokuty do účetnictví však zahrnuty nebyly. Tato skutečnost vyplynula jak z kontroly stavu účtu pohledávek, tak z písemného vyjádření MF-GŘC. Na účtu 315 9 – Pohledávky za nedaňové a kapitálové příjmy zaúčtovalo MF-GŘC pouze k 31. 12. každého roku jednorázově stav neuhrazených pohledávek z titulu pokut a nákladů řízení, který byl zjištěn z inventur zpracovaných jednotlivými celními ředitelstvími (dále jen „CÚ“) vždy k 31. 12. příslušného roku.

2. Byly zjištěny významné rozdíly mezi hodnotou pohledávek evidovaných celními úřady a hodnotou pohledávek vyplývajících z inventarizací.

Skutečný stav neuhrazených pohledávek nebylo možno zjistit, neboť CÚ vykazovala v inventarizačních soupisech pohledávek jiné údaje než CÚ, o čemž svědčí následující zjištění. Např.:

- Ze soupisu neuhrazených pokut zpracovaného CÚ Hradec Králové vyplývá, že k 31. 12. 2001 CÚ evidoval neuhrazené pokuty a náklady řízení nejméně ve výši 874 464 Kč. CÚ Hradec Králové vykazovalo při inventuře k 31. 12. 2001 z těchto pohledávek pouze pohledávky ve výši 134 200 Kč.
- CÚ Plzeň uvedlo při inventuře pohledávek k 31. 12. 2001 částku 9 687 877,20 Kč. Kontrolou příloh inventarizačního zápisu (obsahujících jmenovitě vyčíslené uložené a

neuhrazené pokuty a náklady řízení dle jednotlivých celních úřadů) bylo zjištěno, že výše těchto nedaňových pohledávek činí 9 558 177,20 Kč.

- ČR Hradec Králové uvedlo evidenční stav neuhrazených pokut a nákladů řízení k 31. 12. 2002 ve výši 23 831 Kč, přičemž podle příloh k inventarizačnímu zápisu činily 12 849 453,15 Kč.
- ČR Ostrava uvedlo do inventarizačního zápisu neuhrazené pokuty a náklady řízení ve výši 21 836 444,18 Kč. V soupisu pohledávek k 31. 12. 2002 byly ještě uvedeny ostatní pohledávky ve výši 5 389 389 Kč (zahrnující i pohledávky za zaměstnanci z neplněných půjček z FKSP) o které byl chybně navýšen konečný zůstatek účtu 315 9.

Na základě porovnání výsledků inventarizace provedené MF-GŘC s konečnými zůstatky účtu 315 9 byly zjištěny účetní rozdíly v roce 2001 ve výši **11 770 748,31 Kč** (výsledek inventarizace 120 373 670,85 Kč a konečný zůstatek v účetnictví 108 602 922,54 Kč) a v roce 2002 ve výši **42 769 920,71 Kč** (výsledek inventarizace 101 455 358,76 Kč a konečný zůstatek v účetnictví 58 685 438,05 Kč).

Z uvedeného vyplývá, že v roce 2001 a v roce 2002 částka neuhrazených pokut a nákladů řízení zahrnutá v konečných zůstatcích účtu 315 9 – Pohledávky za nedaňové a kapitálové příjmy nebyla zaúčtována ČR ve správné výši a není ve vykázané výši prokazatelná.

E. Převody vybraných příjmů na účty státního rozpočtu

1. Na CÚ byly kontrolovány odvody daňových a nedaňových příjmů státního rozpočtu vybíraných celními orgány. Jednotlivé CÚ přijímaly platby na účtech státních příjmů u České národní banky a na účtech u komerčních bankovních ústavů (zejména platby v hotovosti). Daňové příjmy soustředěné na účtech CÚ u České národní banky byly převáděny do státního rozpočtu 1 × týdně a z účtů u komerčních ústavů denně. Nedaňové příjmy byly převáděny do státního rozpočtu v rámci měsíční uzávěrky.

Při kontrole převodů daňových a nedaňových příjmů do státního rozpočtu bylo zjištěno pouze následující pochybení při převodech na účty nejasných plateb:

- CÚ Ostrava a CÚ Český Těšín porušily ve dvou případech ustanovení § 59 odst. 2 zákona č. 337/1992 Sb. tím, že v letech 2001 a 2002 přijaly na běžné účty nejasné platby ve výši 800 244 Kč. CÚ vyzvaly dlužníky k určení plateb, ale finanční prostředky ponechaly na účtech, na nichž byly přijaty, a nepřevedly je na účet nejasných plateb.
2. U CÚ Praha VI byl zjištěn výrazný nesoulad mezi údaji uvedenými ve finančním výkazu a inventarizovaným stavem bankovních účtů na konci roku 2002. CÚ vykázal ve finančním výkazu nejasné platby ve výši 272 812,30 Kč, zatímco na účtu u Reifeisenbank byl v inventarizaci k 31. 12. 2002 uveden zůstatek nejasných plateb ve výši 950 Kč. Dále CÚ vykázal ve finančním výkazu nejasné platby ve výši 353 825 Kč, zatímco na účtu u České národní banky byl v inventarizaci uveden zůstatek nejasných plateb ve výši 188 031 Kč.

Ministerstvo průmyslu a obchodu

A. Licenční řízení

1. V letech 2001 a 2002 vztahovala množstevní omezení na třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistou sacharózu v pevném stavu původem ze Slovenské republiky. Podle přílohy č. 3 nařízení vlády 185/2000 Sb. bylo povoleno dovézt do České republiky ze Slovenské republiky v roce 2001 a 2002 celkem 3 500 t cukru ročně, z toho 800 t v I. čtvrtletí, 800 t v II. čtvrtletí, 1 100 t ve III. čtvrtletí a 800 t ve IV. čtvrtletí.

MPO porušilo ustanovení nařízení vlády č. 185/2000 Sb. tím, že vydalo v I. čtvrtletí 2001 neautomatizované licence na dovoz 865 t cukru a překročilo povolené množství o 65 t a ve II. čtvrtletí 2002 na dovoz 825 t a překročilo povolené množství o 25 t cukru.

Shrnutí a vyhodnocení

Kontrolou byly zjištěny nedostatky v činnosti MF-GŘC, které přímo či nepřímo mají vliv na výši příjmů státního rozpočtu.

Kontrolované CÚ porušily jednotlivá ustanovení právních předpisů tím, že

- umožnily vývoz zboží, které podléhá licenčnímu řízení, ve větším množství, než bylo povoleno v licencích, a to v roce 2002 u zlata celkem o 327 kg v hodnotě 106,6 mil. Kč;
- nepožadovaly předložení licence u zboží podléhajícího licenčnímu řízení, a to např. při dovozu hutního materiálu do České republiky v roce 2002 nejméně u 2 139 t v hodnotě 39 mil. Kč a při vývozu zlata z České republiky za rok 2001 celkem u 230 kg v hodnotě 43,5 mil. Kč a v roce 2002 celkem u 218 kg zlata v hodnotě 45,6 mil. Kč;
- údaje vykazované MF-GŘC pro účely sledování vývozu dřeva nejsou věrohodné. V jednotlivých JCD na vývoz dřeva nebylo množství vyváženého dřeva uváděno v měrné jednotce stanovené pro tuto komoditu Celním sazebníkem pro rok 2002 (tj. v m³), ale v jiných měrných jednotkách (většinou v kg). MF-GŘC vykázalo celkový vývoz dřeva ve výši 26 156 124 m³, zatímco MPO povolený vývoz byl ve výši 2 286 811 m³;
- nevyměřily penále nebo úrok z prodlení v případech, kdy nebyl dodržen splátkový kalendář, ve výši 270 270 Kč.

V důsledku výše uvedených pochybení CÚ při propouštění licencovaného zboží a nedůsledné kontroly správnosti údajů v JCD neposkytovaly informace předávané MF-GŘC pravdivý obraz o vývozech a dovozech sledovaných komodit.

Přetrvávají nedostatky ve vedení evidence, zejména u nedaňových příjmů, v jejichž důsledku není možná důsledná kontrola správy pohledávek za nedaňové příjmy.

Finanční odbor MF-GŘC vede v rámci celé celní správy podvojně účetnictví. MF-GŘC nerespektovalo skutečnosti vyplývající z ustanovení právních předpisů, a to zejména zákona o účetnictví a zákona o správě daní a poplatků.

Byly zjištěny významné nedostatky v účetní evidenci pohledávek za příjmy z pokut a nákladů řízení. V důsledku těchto nedostatků nemá MF-GŘC správný přehled o výši těchto pohledávek, a tím je snížena účinnost jejich správy a kontroly. Účetnictví v tomto ohledu nepodávalo věrný a úplný obraz o skutečnostech, které jsou jeho předmětem. Inventarizace pohledávek z titulu neuhrazených pokut a nákladů řízení prováděné MF-GŘC v letech 2001 a 2002 nevedly ke kontrole a zajištění věcné správnosti účetnictví. Inventarizací zjištěné rozdíly za rok 2001 v hodnotě 11 770 tis. Kč a za rok 2002 v hodnotě 42 769 tis. Kč se do účetnictví nepromítly.